

Cuprins

CAPITOLUL I. ORGANIZAREA POLITICĂ ȘI INSTITUȚII JURIDICE LA GETO-DACI	5
1. Primele atestări	5
2. Statul geto-dac	7
2.1. Organizarea de stat	8
2.1.1. Organele centrale ale statului.....	8
2.1.2. Organizarea socială.....	9
2.1.3. Organizarea militară	10
2.1.4. Organizarea religioasă	11
3. Dreptul geto-dac	13
3.1. Legislația	13
3.2. Instituțiile juridice.....	14
 CAPITOLUL II. ORGANIZAREA DE STAT ȘI DREPTUL ÎN DACIA – PROVINCIE ROMÂNĂ	16
1. Constituirea și organizarea provinciei Dacia	16
1.1. Organizarea politică.....	16
1.2. Organizarea administrativă.....	17
1.3. Organizarea fiscală	19
1.4. Organizarea militară	20
2. Dreptul în Dacia romană.....	21
2.1. Izvoarele dreptului.....	21
2.2. Statutul juridic al persoanelor	22
2.3. Statutul juridic al familiei	24
2.4. Regimul juridic al proprietății	25
2.5. Regimul juridic al obligațiilor și contractelor.....	25
2.6. Dreptul penal și procedura de judecată.....	29
 CAPITOLUL III. ETNOGENEZA POPORULUI ROMÂN	32
1. Organizarea socio-politică în perioada prestatală.....	32
2. Organizarea administrativă.....	39
2.1. Desființarea administrației centrale	39
2.2. Obștea sătească teritorială	39
 CAPITOLUL IV. APARIȚIA ȘI FORMAREA DREPTULUI ROMÂNESC. LEGEA ȚĂRII	46
1. Conceptul de „lege”	46
2. Dezvoltarea normelor juridice	46
3. Trăsăturile caracteristice Legii Țării.....	48
4. Norme de conduită cuprinse în Legea Țării	50

CAPITOLUL V. FORMAREA STATELOR FEUDALE ROMÂNEȘTI	54
1. Context intern și extern.....	54
2. Formarea Transilvaniei.....	56
2.1. Sedentarizarea maghiarilor	56
2.2. Gesta Hungarorum și formațiunile prestatale din teritoriul transilvănean.....	57
3. Întemeierea Țării Românești.....	59
4. Descălecatul Moldovei	62
5. Formarea Dobrogei.....	64
CAPITOLUL VI. ORGANELE CENTRALE ALE STATULUI FEUDAL.....	66
1. Instituția domniei.....	66
1.1. Apariția instituției	66
1.2. Sistemul ereditar-electiv	67
2. Funcțiile domnului.....	70
2.1. Funcția administrativă	70
2.2. Funcția militară	70
2.3. Funcția legislativă.....	71
2.4. Funcția de politică externă.....	71
2.5. Funcția judecătorească.....	72
2.6. Funcția financiară	72
2.7. Prerogativele în raporturile cu Biserica	73
3. Voievodul. Principele. Guvernatorul	75
4. Sfatul Domnesc.....	78
4.1. Dregătoriile Sfatului Domnesc	80
5. Consiliul principelui. Guvernul Transilvaniei. Cancelaria aulică.....	83
6. Adunarea stărilor. Congregațiile. Dietele	85
CAPITOLUL VII. ORGANIZAREA INTERNĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE	89
1. Organizarea administrativ-teritorială	89
2. Organizarea bisericii	91
3. Organizarea militară	93
4. Organizarea fiscală	97
CAPITOLUL VIII. INSTITUȚIILE JURIDICE REGLEMENTATE DE LEGEA ȚĂRII	103
1. Instituția juridică a proprietății	103
1.1. Noțiunea de dominium eminens	103
1.2. Titularii dreptului de proprietate.....	107
2. Regimul juridic al persoanelor.....	111
2.1. Noțiunea de persoană.....	111
2.2. Numele.....	112
2.3. Domiciliul.....	112
2.4. Capacitatea juridică de folosință.....	113
2.5. Capacitatea de exercițiu.....	115

3. Instituția familiei.....	116
3.1. Logodna	117
3.2. Vârsta încheierii căsătoriei	117
3.3. Dota și regimul dotal	118
3.4. Încetarea căsătoriei	119
4. Instituția moștenirii.....	119
5. Regimul juridic al obligațiilor și contractelor.....	121
CAPITOLUL IX. PROCEDURA DE JUDECATĂ. INFRAȚIUNI ȘI PEDEPSE.....	123
1. Procedura de judecată.....	123
1.1. Pricina și împlicinații.....	123
1.2. Chemarea în judecată.....	124
1.3. Administrarea probelor.....	125
1.4. Pronunțarea hotărârii	131
1.5. Procedura de judecată în materie penală	133
2. Dreptul penal	134
2.1. Caracteristici generale	134
2.2. Infrațiuni	136
2.3. Pedepse	141
2.3.1. Pedepse corporale	141
2.3.2. Pedepse privative de libertate	143
2.3.3. Pedepse pecuniare.....	144
2.3.4. Pedepse accesorii.....	145
CAPITOLUL X. VIAȚA POLITICĂ ȘI EVOLUȚIA DREPTULUI SCRIS PÂNĂ ÎN SECOLUL AL XVIII-LEA.....	147
1. Viața politică.....	147
1.1. Situația internă a Moldovei în perioada lui Vasile Lupu	147
1.2. Situația internă a Țării Românești sub conducerea lui Matei Basarab	150
1.3. Contextul intern din Țările Române în a doua jumătate a secolului al XVII-lea. Domnia lui Constantin Brâncoveanu și a lui Dimitrie Cantemir	153
2. Evoluția dreptului scris până în secolul al XVIII-lea	160
2.1. Pravilele scrise în limba slavonă.....	163
2.2. Pravilele tipărite în limba română.....	164
2.3. Dreptul scris al Transilvaniei în perioada Voievodatului	165
2.4. Dreptul scris în Transilvania, Principat autonom	167
2.5. Primele codificări ale dreptului românesc – „Cartea Românească de Învățătură” și „Îndreptarea Legii”	167
CAPITOLUL XI. ORGANIZAREA DE STAT ȘI DREPTUL ÎN ȚARA ROMÂNEASCĂ ȘI MOLDOVA ÎN PERIOADA REGIMULUI FANARIOT	176
1. Instaurarea regimului fanariot în Țările Române. Context politic, social, cultural și religios	176
2. Instituțiile statului în perioada fanariotă	180
3. Dreptul în Țara Românească și în Moldova în perioada regimului fanariot.....	187

3.1. Constantin Mavrocordat – domnia și reformele legislative	187
3.1.1. Reforma fiscală (1735-1741)	188
3.1.2. Desființarea șerbiei: rumâniei în Țara Românească, prin Așezământul din 1746 și a veciniei în Moldova, prin Așezământul din 1749	190
3.1.3. Reformarea structurii sociale a populației. Schimbări în organizarea administrației, a justiției și a bisericii	193
3.2. Alexandru Ipsilanti – domnia și reformele. „Pravilniceasca Condică”	197
3.2.1. Reforme în domeniul administrativ, fiscal și economic	198
3.2.2. Dezvoltarea învățământului în Țara Românească.....	203
3.2.3. Reforma în domeniul juridic.....	205
3.2.4. Organizarea bisericii	207
3.2.5. „Pravilniceasca Condică”	209
3.3. Legiuirea Caragea – Țara Românească, 1818.....	212
3.4. Codul lui Scarlat Calimach – Moldova, 1817.....	217

CAPITOLUL XII. FORMAREA STATULUI ROMÂN MODERN

ȘI A SISTEMULUI MODERN DE DREPT	221
1. Începutul modernizării dreptului	221
2. Revoluția de la 1821 condusă de Tudor Vladimirescu	223
3. Regulamentele organice.....	229
3.1. Organizarea puterilor statului potrivit separației puterilor, reglementată de Regulamentele Organice.....	230
4. Formarea sistemului modern de drept – opera reformatoare a lui Alexandru Ioan Cuza	236
4.1. Tratatul de la Paris din anul 1856 și importanța sa pentru organizarea Principatelor Române	236
4.2. Dreptul constituțional	238
4.3. Dreptul administrativ	240
4.4. Organizarea judecătorească	245
4.5. Modernizarea instituțiilor de drept	246
4.6. Secularizarea averilor mănăstirești	251
4.7. Reforma agrară	254
4.8. Reforma învățământului	256
4.9. Alte realizări reformatoare ale lui Cuza.....	257

CAPITOLUL XIII. EVOLUȚIA STATULUI ȘI A DREPTULUI

ÎN PERIOADA 1866-1918.....	261
1. Abdicarea lui Alexandru Ioan Cuza și instaurarea domniei prințului străin.....	261
2. Monarhia constituțională și parlamentară.....	263
2.1. Organele centrale ale statului.....	265
2.2. Organizarea teritorială	266
2.3. Justiția.....	267
2.4. Armata	268
2.5. Biserica	268
2.6. Partide și grupări politice.....	268

3. Dreptul în perioada 1866-1918.....	272
3.1. Constituția din 1 iulie 1866	272
3.2. Revizuirile Constituției.....	274
3.3. Legislația muncii	278
4. Problema agrară în România la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea	279
4.1. Legislația învoielilor agricole din anul 1866	280
4.2. Frământări și răscoale țărănești la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea	282
4.3. Răscoala din 1907 și consecințele sale în viața social-politică a României	282
4.4. Modificările Legii învoielilor agricole după Răscoala din 1907	283
5. Economia, comerțul, învățământul și cultura	285
5.1. Industria	285
5.2. Transporturile	286
5.3. Comerțul și sistemul bancar	286
5.4. Învățământul	287
5.5. Cultura	287
6. Politica externă	288
6.1. Tratatul de alianță dintre România și Austro-Ungaria și actul de aderare la tratat a Germaniei (1883).....	289
6.2. Începutul Primului Război Mondial. Statutul geopolitic al României.....	289
CAPITOLUL XIV. STATUL ȘI DREPTUL ÎN PERIOADA 1918-1938	296
1. Contextul social-politic.....	296
2. Constituția din 1923.....	301
3. Modernizarea dreptului după Constituția din 1923	303
3.1. Drept administrativ	303
3.2. Drept civil.....	304
3.3. Drept penal	307
3.4. Modificări ale procedurilor civile și penale.....	307
4. Statul și dreptul român modern în perioada dictaturilor	308
4.1. Perioada dictaturii regale – 1938-1940.....	308
4.2. Constituția din 24 februarie 1938	312
4.3. Organizarea judecătorească	313
4.4. Dreptul constituțional	314
5. Perioada dictaturii totalitare – 1940-1944	315